

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри хореографії
та художньої культури

доц. Л. М. Андрощук

«29» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВЗ.2.12 РИТМІКА ТА МУЗИЧНИЙ РУХ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта. Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма «Ритміка та музичний рух» для студентів спеціальності
013 Початкова освіта

Розробник: доцент кафедри хореографії та художньої культури
Бикова Ольга Вікторівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хореографії та художньої
культури

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та художньої
культури

(підпис)

(Андрощук Л. М.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної
комісії факультету початкової освіти

Протокол №1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	1-й–2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	2-й–3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійна, та індивідуальна роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		–	–
		Лабораторні	
		30 год.	–
		Практичні, семінарські	
		20 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	–
Вид контролю:			
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 42/58

для заочної форми навчання – 10/90

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування творчого, професійно грамотного фахівця в галузі музично-ритмічного виховання.

Завдання теоретичного блоку: ознайомити студентів із засобами музичної виразності, навчити студентів рухатись в характері і темпі музики, розрізняти і виражати в русі основні засоби музичної виразності та побудову музичних фраз.

Завданнями практичного блоку є: виховання та розвиток професійно значущих якостей особистості майбутнього вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті; виховання стійкого інтересу та любові до обраної професії; розвиток професійних умінь і навичок; вдосконалення якості рухів, їх ритмічності і координованості, пластичності і виразності, свободи, легкості, витонченості; розвиток музичності, відчуття ритму, внутрішнього слуху; опанування технікою рухів в узгодженні з музикою; формування методичних і практичних навичок в проведенні занять, в підборі музичного матеріалу сприяючого ефективнішому оволодінню вправами.

Вимоги до рівня змісту курсу. Пропонований студентам навчальний теоретичний та практичний матеріал передбачає формування та використання студентами на практиці знань, умінь і навичок з методики викладання музично-ритмічного виховання, сучасних видів ритмічної гімнастики та оздоровчої аеробіки, з метою набуття студентами необхідних знань та умінь у подальшій власній творчій діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти компетентностями:

ЗК 11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому закладі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів (або дітей раннього і дошкільного віку).

Очікуванні результати навчання:

ПРН 11. Проводити уроки (або інтегровані заняття), інтегровані тематично-проектні дні (тижні) в закладах освіти та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Засоби музичної виразності

Тема 1. Основи музично-ритмічного виховання Ж. Е. Далькроз та його система музично-ритмічного виховання.

Принципи, методи та методичні прийоми навчання у музично-ритмічному вихованні. Ритміка, її коротка характеристика та визначення основних дефініцій.

Тема 2. Музичні здібності.

Загальна характеристика. Музикальність. Ладове відчуття. Музично-ритмічне почуття.

Тема 3. Основні засоби музично-ритмічного виховання.

Мелодія. Ритм. Темп. Динаміка. Регістрове забарвлення. Музична драматургія. Музичні прийоми, які допомагають розкрити танцювальну дію. Метроритмічні особливості будови музичного твору. Види вправ: (на узгодження рухів з музикою, вправи без предмета, вправи ритмічної гімнастики, хореографічні вправи), музичні ігри, ритмічні етюди.

Тема 4 – 5. Взаємозв'язок рухів з музикою.

Класичні музично-ритмічні вправи. Рухи рук. Рухи ніг. Відображення паузи у ритміці. Виконання тривалостей. Синкопа. Затакт.

Тема 6. Музична імпровізація як фактор розвитку музично-ритмічних здібностей.

Природа імпровізації. Музична та рухова імпровізація.

Тема 7. Різновиди елементарних рухів.

Види ходьби: Бадьорий крок, спокійні кроки, високий крок, крок на півпальцях, пружинистий хід, спортивно-урочиста ходьба. Види бігу: Легкий біг, танцювальний біг, стрімкий біг, широкий біг, високий біг. Стрибки, підскоки.

Змістовий модуль II. Використання елементів музично-ритмічного виховання у роботі з дітьми

Тема 8. Гімнастичні комплекси.

Побудови, перешикування, пластичні вправи в передачі форм музичного твору. Шикування і перешикування: колона, колона парами, шеренга, коло, змійка, ланцюжок.

Тема 9. Інтеграційний потенціал ритміки.

Зв'язок ритміки з іншими предметами та видами мистецтва.

Тема 10. Музично-терапевтичний потенціал ритміки.

Корекційні можливості ритміки у роботі з особливими дітьми. Музично-ритмічні вправи та ігри.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма											
	усього	у тому числі					усього					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I. Засоби музичної виразності												
Тема 1. Основи музично – ритмічного виховання. Ж. Далькроз та його система музично-ритмічного виховання.	8	–	2	2	–	4	9	–	1	–	–	8
Тема 2. Музичні здібності. Загальна характеристика.	8	–	2	2	–	4	9	–	1	–	–	8
Тема 3. Основні засоби музично-ритмічного виховання.	10	–	2	2	–	6	9	–	1	–	–	8
Тема 4 – 5. Взаємозв'язок рухів з муикою. Класичні музично-ритмічні вправи.	14	–	4	4	–	6	11	–	1	–	–	10
Тема 6. Музична імпровізації як фактор розвитку музично-ритмічних здібностей. Природа імпровізації.	14	–	2	4	–	8	8	–	2	–	–	6
Тема 7. Різновиди елементарних рухів. Види ходьби. Види бігу.	14	–	–	2	–	12	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем I	68	–	12	16	–	40	56	–	6	–	–	50
Змістовий модуль II. Використання елементів музично-ритмічного виховання у роботі з дітьми												
Тема 8. Гімнастичні комплекси. Побудови, перешикування, пластичні вправи в передачі форм музичного твору.	14	–	2	4	–	8	20	–	2	–	–	18
Тема 9. Інтеграційний	18	–	2	4	–	12	22	–	2	–	–	20

потенціал ритміки. Зв'язок ритміки з іншими предметами та видами мистецтва.												
Тема 10. Музично- терапевтичний потенціал ритміки. Корекційні можливості ритміки у роботі з дітьми з вадами розвитку. Музично-ритмічні вправи та ігри.	20	–	4	6	–	10	22	–	2	–	–	20
Разом за змістовим модулем II	52	–	8	14	–	30	64	–	6	–	–	58
Усього годин	120	–	20	30	–	70	120	–	12	–	–	108
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	120	–	20	30	–	70	120	–	12	–	–	108

6. Теми семінарських занять та лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Основи музично – ритмічного виховання. Ж. Далькроз та його система музично-ритмічного виховання.	2	1
2	Музичні здібності. Загальна характеристика. Музикальність. Ладове відчуття. Музично-ритмічне почуття.	2	1
3.	Основні засоби музично-ритмічного виховання	2	1
4-5.	Взаємозв'язок рухів з муикою. Класичні музично-ритмічні вправи.	4	1
6.	Музична імпровізації як фактор розвитку музично-ритмічних здібностей. Природа імпровізації.	2	–
7.	Різновиди елементарних рухів. Види ходьби. Види бігу. Стрибки, підскоки.	–	2
8.	Гімнастичні комплекси. Побудови, перешикування, пластичні вправи в передачі форм музичного твору.	2	2
9.	Інтеграційний потенціал ритміки. Зв'язок ритміки з іншими предметами та видами мистецтва.	2	2
10	Музично-терапевтичний потенціал ритміки. Корекційні можливості ритміки у роботі з дітьми з вадами розвитку. Музично-ритмічні вправи та ігри	4	2
Всього		20	12

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Основи музично – ритмічного виховання. Ж. Далькроз та його система музично-ритмічного виховання.	2	–
2	Музичні здібності. Загальна характеристика. Музикальність. Ладове відчуття. Музично-ритмічне почуття.	2	–
3	Мелодія. Ритм. Темп. Динаміка. Регістрове забарвлення. Метроритмічні особливості будови музичного твору.	2	–
4	Музична драматургія. Музичні прийоми, які допомагають розкрити танцювальну дію.	2	–
5	Види вправ: (на узгодження рухів з музикою, вправи без предмета, вправи ритмічної гімнастики).	2	–
6	Музичні ігри, ритмічні етюди.	4	–
7	Взаємозв'язок рухів з музикою. Класичні музично-ритмічні вправи.	2	–

8	Музична імпровізація як фактор розвитку музично-ритмічних здібностей. Природа імпровізації. Музична та рухова імпровізація.	4	–
9	Різновиди елементарних рухів. Види ходьби. Види бігу. Стрибки, підскоки.	2	–
10	Гімнастичні комплекси. Побудови, перешикування, пластичні вправи в передачі форм музичного твору.	4	–
11	Зв'язок ритміки з іншими предметами та видами мистецтва.	4	–
12	Корекційні можливості ритміки у роботі з особливими дітьми	2	–
Всього		30	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Загальні питання історії та розвитку музичної ритміки.	2	8
2	Загальні питання історії та розвитку хореографії.	2	8
3	Ритмічне виховання. Визначення та характеристика.	4	8
4	Основні поняття музичної грамоти.	6	8
5	Етапи навчання з музичної ритміки.	4	8
6	Фразування музичних творів (фраза, речення, період).	6	8
7	Почуття ритму, як основа музикальності особистості.	6	10
8	Імпровізація як стимул творчої діяльності.	4	10
9	Хореографія, коротка характеристика та визначення основних понять.	8	10
10	Педагогічний контроль на заняттях з музично-ритмічного виховання.	8	10
11	Роль музично-ритмічної діяльності у процесі творчого розвитку дитини.	10	10
12	Використання інтерактивних засобів навчання на уроках ритміки.	10	10
Разом		70	108

9. Індивідуальні завдання

1. Ритміка – як навчальна дисципліна.
2. Засоби відновлення у процесі занять ритміки.

3. Характеристика спортивних видів оздоровчої аеробіки.
4. Методи музично-ритмічного навчання та виховання.
5. Розробка комплексів танцювальних вправ з музичним супроводом.
6. Використання підготовчих та підвідних вправ на заняттях з музично-ритмічного виховання.
7. Музично-ритмічні ігри на заняттях хореографії.
8. Методика навчання танцювальни мелементам.
9. Музичний супровід на заняттях з ритміки.
10. Методика навчання танцювальни мелементам.
11. Основні поняття музичної грамоти.
12. Значення музики при виконанні танцювальних вправ.
13. Значення музично-ритмічного виховання у всебічному розвитку особистості.
14. Ритмічне виховання. Визначення та характеристика.
15. Хореографія, коротка характеристика та визначення основних понять.
16. Інтеграційний потенціал ритміки.
- 17.

10. Методи навчання:

Словесні (розповідь, бесіда, міні-лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні методи, репродуктивний метод, самостійна робота студентів тощо.

11. Методи контролю:

Усне опитування, перевірка виконання творчих завдань, самостійної роботи, розробка та проведення фрагментів занять, підготовка презентації, самооцінювання, взаємооцінювання, залік.

12. Критерії оцінювання:

Низький рівень (1-3 бали). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Середній рівень (4-7 балів). Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.

Високий рівень (8-10 балів). Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими; студент вміє застосовувати знання творчо, його навчальна

діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				100	
T1	T	T4	T5	T6	T7	ПК	T8	T9	T10		ПК
8	8	8	8	8	8	10	8	8	8		10

14. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення: (опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні матеріали і т.п.)

15. Рекомендована література

Основна

1. Жак-Далькроз Э. Ритм / Э. Жак-Далькроз. – М. : Классика XXI, 2008. – 248 с.

2. Куш В. Предмет «Ритмика» в музыкальном воспитании. / В. Куш, В. Фролкин. – Новосибирск, 1989г.

3. Медведева Е. А. Музыкальное воспитание детей с проблемами в развитии и коррекционная ритмика: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений / Е. А. Медведева, Л. Н. Комиссаров, Г. Р. Шишкина, О. Л. Сергеева; Под ред. Е. А. Медведевой. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 224 с.

4. Ніколаї Г. Ю. Ритміка: навч. посіб. / Г. Ю. Ніколаї, В. В. Ключко. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 136 с.

5. Холопова, В. Н. Теория музыки: мелодика, ритмика, фактура, тематизм: учебное пособие для вузов и училищ / В. Н. Холопова. – СПб.: Лань, 2002. – 367 с.

Допоміжна

1. Березова Г. Хореографічна робота з дошкільнятами. / Г. Березова – К.: Музична Україна, 1989.- 208 с.

2. Богаткова Л. Хоровод друзей. / Л. Богаткова – М.: Изд. дет. лит-ры, 1957. – 686 с.

3. Бондаренко Л. Ритміка і танець. / Л. Бондаренко – К.: Музична Україна, 1989. – 232с.

4. Киселева Т. Эвретмическая работа с Рудольфом Штайнером. / Т. Киселева – К.: Изд-во «НАИРИ», 2010. – 304 с., ил.

5. Лифиц, И. В. Ритмика: Учебное пособие для сред. и высш. пед. учеб. заведений / И. В. Лифиц. – М.: Академия, 1999. – 223 с.

6. Ротерс Т. Т. Музыкально-ритмическое воспитание и художественная гимнастика / Т. Т. Ротерс. – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.

7. Франио Г. Методическое пособие по ритмике. Для 1 класса музыкальной школы / Г. Франио, И. Лифиц. – М.: Музыка, 1987. – 120 с.

8. Шевчук А. Розвиток дошкільнят в музично-руховій діяльності. / А. Шевчук – К.: Вид. дім «Шкіл. світ», 2006. – 128 с.

15. Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

www.library.edu-ua.net – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)

www.uk.wikipedia.org – Вікіпедія (багатомовна енциклопедія)